Vaasan hallinto-oikeudelle

Valitus Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksiin nro 280/2018/1 ja 281/2018/1, jotka koskevat Esbogårdin kiviaineshankkeen louhinta-, murskaus- ja maankaatopaikkalupaa

Vaadimme, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaa kaikki hankkeelle myönnetyt luvat. Jos hankkeelle myönnettyj lupia ei hylätä, vaadimme niihin erittäin tiukat lupaehdot. Aloituslupaa ei tule antaa millekään toiminnalle ennen lainvoimaista lupaa.

Aluehallintovirasto (AVI) myönsi ympäristöluvan louhintaan ja murskaukseen hankkeen osa-alueilla A ja C sekä maanläjitykseen alueella A, mutta ei myöntänyt ympäristölupaa osa-alueelle B eikä vesilain mukaista lupaa alueille B ja A.

AVIn perustelut kielteisten lupapäätösten antamiselle ovat vankat, samoin kuin esittelijän eriävässä mielipiteessään esittämät perustelut A-alueen ympäristöluvan hylkäämiselle.

A-osa-alueen ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuu lupamääräykset ja sijoituspaikka ja ympäristön toimintojen muut päästöt huomioiden seuraavia ympäristösuojelulain 49 §:n mukaisia vaikutuksia:
- luonnonolosuhteiden huonontumista (liito-oravan kulkuyhteys, viheryhteys, pinta- ja pohjavedet, äänimaisema)
– eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta (melu ja pöly)
– vedenhankinnan vaarantumista toiminnan vaikutusalueella (kaivovedet)
– YSL 17 §:n vastaista pohjaveden laadun muutosta, joka voi aiheuttaa haittaa terveydelle tai tehdä veden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää
– yleiseltä kannalta tärkeän virkistyskäyttömahdollisuuden vaarantumista
– luonnonvarojen käytön estymistä (kaivovedet, puron vesi hevosille)
– ympäristön yleisen viihtyisyyden ja virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä (melu, pöly, metsäisen alueen ja Ämmässuon-Takapellon-Kulmakorven toimintojen suoja-alueen häviäminen)
– vahinkoa ja haittaa toisen omaisuudelle ja sen käytölle (Fagerängin tila, loma- ja muut kiinteistöt Halujärven lähellä)
– terveyshaittaa (rikotuksen ja räjäytysten melun ratsastajille aiheuttama onnettomuusriski)

Tässä valituksessa tuomme esiin hankekokonaisuuteen ja hankkeen osa-alueisiin liittyviä haittavaikutuksia sekä muiden toimintojen kanssa aiheutuviin yhteishaittavaikutuksia, joiden perusteella millekään osa-alueelle ei tule myöntää ympäristö- tai vesilupaa.

Kaavoitus, alueiden nykyinen ja suunniteltu käyttö

Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon **sijoituspaikan** ja **vaikutusalueen nykyinen** ja **oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus** ja lain 12 §:n mukaan toiminnan sijoittaminen **ei saa vaikeuttaa alueen käyttämistä voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen**.

Hakemuksen mukainen osa-alue A ja B sijoittuvat Espoon eteläosien oikeusvaikutteisen yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaisella alueelle. Oikeuskäytännön mukaan louhinta-, murskaus- ja läjitystoimintoja voidaan sijoittaa yleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle, jos toiminnot ovat tilapäisiä ja alue palautuu kaavan mukaiseen käyttöön toiminnan lakattua. Hakemuksen mukaan

hanke kestäisi 15-25 vuotta. Tämä ei voi pitää paikkaansa, kun otetaan huomioon hankkeen laajuus (ilman B-aluettakin), hakijan antamat tiedot pelkän B-osa-alueen nopean toteuttamisen kestosta (10 v), käytettävissä olevien tilastojen ja arvioiden mukaisesta kiviaineksen ja läjitystilan kysynnän ja tarjonnan kehityksestä pääkaupunkiseudulla ottaen huomioon rakennussuhdanteiden kehitys viime vuosina ja lähivuosina. Hakija ei selvästi usko itsekään hakemuksessa ilmoitettuun hankkeen kestoon, sillä toiminnan ympäristölupia on haettu toistaiseksi voimassa oleviksi ja ympäristövaikutusten arviointivaiheessa kestoksi ilmoitettiin jopa 100 vuotta.

Hakemuksessa on esitetty, että osa-alueen B (650.000 m3 ktr) louhinta- ja murskaus pystyttäisiin toteuttamaan nopeasti, kun koko B-alue toteutettaisiin kokonaisuudessaan ensin. Hakijan mukaan B-alueen murskaus ja louhinta kestäisi näin toimien vain 10 vuotta. Koska osa-alueella A (3.500.000 m3 ktr) louhittaisiin ja murskattaisiin B-alueeseen verrattuna yli viisinkertainen määrä kalliota, kestäisi pelkkä A-alueen louhinta ja paikalla syntyvän louheen murskaaminen ripeästikin toimien vähintään 50 vuotta. Lisäksi murskattaisiin muualta tuotavaa louhetta keskimäärin 150.000 t vuodessa. Tämän jälkeen A-alueelle läjitettäisiin 4.900.000 m3 maa-aineksia. Hankkeen kokonaiskesto riippuisi rakentamisen suhdanteista ja kiviaineksen sekä maa-ainesten läjitystilan kysynnästä sekä mm. kaupunkien toimista maa- ja kiviainesten kierrätyksen edistämiseksi.

Espoossa tullaan kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksen mukaisesti osoittamaan maa- ja kiviainesten tehokkaan lähikierrätyksen mahdollistavat välivarastointi- ja käsittelyalueet aluksi keski- ja pohjois-Espooseen. Valtiovarainministeriön rakennusalan suhdanneryhmän mukaan vuosina 2015-18 pääkaupunkiseudulla on ollut rakentamisen huippuvolyymit. Samanaikaisesti on ollut ylitarjontaa kalliokiviaineksesta. Jatkossa pääkaupunkiseudulla rakentamisen volyymi laskee, mutta maanalainen rakentaminen (Metro, Blominmäki, siirtoviemärit jne) tuottaa edelleen runsaasti louhetta samoin kuin jo luvitetut/lupavaiheen loppusuoralla olevat kallioiden louhinta- ja murskaushankkeet, ja kaupungit ottavat käyttöön toimia edistääkseen tehokkasti maa- ja kiviainesten kierrätystä. Maankaatopaikkatilan tarve pääkaupunkiseudulla vähenee, kun rakennusalan kustannuksia ja ilmastovaikutuksia on ryhdytty Helsingin mallin mukaan vähentämään mm. kaivamattomien menetelmien, massasuunnittelun ja kierrätyksen ansiosta. Helsingin massakoordinaattori Mikko Suomisen mukaan kaupungin rakennuskohteista ei edelleenkään aiota viedä maa- ja kiviaineksia kaupungin rajojen yli.

Esimerkiksi HSY on lausunnossaan hankkeen ympäristölupahakemuksesta huomauttanut, että neitseellisen kalliokiviaineksen ja maankaatopaikkatilan tarve vähenevät pääkaupunkiseudulla toimintamallin laajentuessa. Espoon toimintasuunnitelma maa- ja kiviainesten ehkäisyn ja kierrätyksen lisäämiseksi on valmistunut ja kaupunki palkkaa massakordinaattorin sitä edistämään. Tarvetta Esbogårdin hankkeen louheelle vähentää myös se, että Espoon kaupungilla on jo nyt runsaasti omaa luvitettua louhinta-, murskaus- ja läjitysaluetta ja se hakee uusille alueille lupia.

Kaikki tämä pääkaupunkiseudulla menossa oleva kehitys vähentää voimakkaasti neitseellisten kalliokiviainesten ja maanläjitystilan kysyntää seudulla ja samalla pidentää myös Esbogårdin hankkeen kestoa.

Johtopäätöksenä yllä esitetyistä tiedoista: hakemuksesta, pääkaupunkiseudun kiviainestarjonnan ja maankaatopaikkatilan kysynnän kehitysnäkymistä, yleisistä rakentamisen suhdanteista ja niiden vaikutuksesta voidaan todeta, että vaikka hanke käsittäisi toiminnot vain A-alueella, hankkeen kesto venyisi todennäköisesti huomattavasti yli 50 vuoden, eli paljon yli yleiskaavan tavoitevuoden 2030. Tämä ei täytä YSL 12 §:ään perustuvaa vaatimusta siitä, että alue olisi vain tilapäisesti yleiskaavan mukaisesta tässä tapauksessa maa- ja metsätalouskäytöstä. Tällä perusteella A-alueellekaan ei olisi tullut myöntää ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaukseen ja paikalla syntyvän ja muualta tuotavan louheen murskaamiseen sekä maankaatopaikkatoimintaan.

Hakemuksen mukaan koko hankealueelta saatetaan poistaa aluksi kaikki kasvillisuus ja maapeitteet ja sen jälkeen edetä osa-alueittain alkaen B-alueesta. Kun kävi ilmi, että B-alueessa kiinni oleva asumiseen yleiskaavassa kaavoitettu (Esbogårdin omistama) alue estäisi käytännössä B-alueen luvan saannin, ilmoitti Esbogård haluavansa ja voivansa toteuttaa ensimmäiseksi koko B-alueen louhinnan ja läjityksen 10 vuodessa, jotta lupa voitaisiin myöntää. Kun lupaa B-alueelle ei siitä huolimatta olisi saatu, on Esbogård Pohjois- ja keski-Espoon yleiskaavaluonnokseen halunnut siirrettävän mailleen kaavoitetun asuinalueen B-alueen rajasta 300 metrin päähän lounaaseen. Tämän siirron turvin Esbogård olettanee turvaavansa ympäristöluvan saannin myöhemmin B-alueelle, joka silloin olisi Korkeimman hallinto-oikeuden yleisesti päätöksissään hyväksymän minimietäisyyden päässä louhinta-alueesta.

Hankealueet A ja B ovat vakiintuneessa, vuosikymmeniä kestäneessä yleisessä virkistyskäytössä olevia alueita. Koko Halujärvi ympäristöineen on vilkkaassa virkistyskäytössä. Sen länsirannalla on yhteislaituri ja venepaikat. Maakuntakaavassa osoitettu virkistysreitti Halujärven ja Fagerängin laitumien itäpuolitse Ämmässuon jätealueen eteläpuolitse Kirkkonummelle ja Nuuksioon on jo nykyisin käytössä. Reitillä on metsäautotien ja polkuja ja se on marjastajien, sienestäjien, ratsastajien, pyöräilijöiden ja hiihtäjien ulkoilukäytössä. Fagerängin tallin pihat, pihatot ja ratsastusalueet muodostavat yleisen virkistysalueen, jolla käy kesäkauden 8 kk:n aikana viikoittain 120 vierailijaa, talvisin puolet tästä. Koska sijoituspaikat A ja B ja niiden vaikutusalueet ovat pitkään olleet ja ovat edelleen nykyisin ahkerassa virkistyskäytössä tulee nykyinen käyttö ottaa huomioon YSL 11§ mukaan, ja evätä ympäristölupa myös A-alueelta, jotta alueiden nykykäyttö virkistykseen voi jatkua.

Maakuntakaavan yhdistetty virkistys- ja viherkäytävä

Hakemuksen mukaiset toiminnot hankkeen A- ja B-alueilla vaikeuttavat hankealueen ja sen vaikutusalueen nykyistä ja oikeusvaikutteisen maakuntakaavan osoittamaa käyttötarkoitusta, sillä toiminnot käytännössä katkaisisivat maakuntakaavan mukaisen **ekolologisen yhteyden, joka jo nyt toimii maakuntakaavan osoittamissa käyttötarkoituksissa** eli

a)metsäisenä Espoon keskusmetsät Kirkkonummen ja Nuuksion metsiin yhdistävänä **maakunnallisesti merkittävänä ekologisena reittinä** myös isoille ja /tai aroille eläimille sekä mm. liito-oravalle ja b) samanaikaisesti **vilkkaassa ulkoilukäytössä olevana virkistysreittinä**

Osa-alueet A ja B sijoittuvat oikeusvaikutteisen 4. vaihemaakuntakaavan tarkoittamalle alueelle, johon on osoitettu viheryhteystarve. Maakunnallisella ekologisella yhteydellä tarkoitetaan leveää metsäisistä alueista muodostunutta yhteyttä laajojen maakunnallisesti tärkeiden luonnonmaantieteellisten alueiden välillä. Yhteys säilyttää maakunnan luonnon omaleimaisuutta ja edistää toisistaan erillisten populaatioiden säilymistä. Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaa varten tehdyn Ekologisten yhteyksien selvitys 2016 -raportin mukaan maakunnallisesti tärkeän metsäyhteyden vähimmäisleveytenä taajamien ulkopuolella pidetään 500–1 000 metriä, joka mahdollistaa ihmisten lisäksi esimerkiksi hirvieläinten ja suurpetojen liikkumisen ja tarjoaa suojavyöhykkeen häiriötä aiheuttavien toimintojen suuntaan.

Halujärven ja Ämmässuon välinen alue on maakunnallisesti merkittävää luonnon ydinaluetta ja **ainoa Espoonlahdesta pohjoiseen jäljellä oleva metsäinen yhtey**s, joka yhdistää Espoon eteläosat Nuuksion kansallispuistoon ja Kirkkonummen metsiin. Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavan viheryhteyttä koskevan määräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet.

Viheryhteyden mitoituksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä seudullisten ja paikallisten virkistystarpeiden yhteensovittamiseen siten, että olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön. Suunnittelumääräyksen mukaan suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet.

Hakemuksen mukaisen toiminnan sijoittaminen osa-alueelle A kaventaisi yhteyden alle 200 metriin. Voimassa olevassa 4. vaihemaakuntakaavassa ekologinen yhteys on osoitettu kulkemaan talli Fagerängin laidunten itäpuolelta, laidunten ja Kalliosuon maankaatopaikan välistä ja edelleen laidunten pohjoispuolelta laidunten ja Ämmässuon jätteenkäsittelyalueen välistä. Ekologista yhteyttä ei ole kaavassa osoitettu kulkemaan yli puuttoman ja aidatun laidunalueen. Yhdistettyä viher- ja virkistysreittiä koskevien suunnitteluohjeiden mukaan näin ei olisi voitu tehdäkään, sillä reitillä ei voi olla kulun estäviä aitoja ja sen tulee olla puustoinen. (Liitteenä yhdistetyn maakunnallisen viher- ja virkistysreitin tarvitsema alue ja hankealue)

Tältä osin Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavaluonnoksessa esitetty puuttoman aidatun laitumen yli osoitettu reitti ei toteuta 4. vaihemaakuntakaavan merkintää maakunnallisesta viher- ja virkistysreitistä ja kaavan reittejä koskevia määräyksiä. Viherkäytävää heikentää jo olemassa oleva 110 kV:n voimalinja, joka halkoo reitin A-alueen lounaisnurkan kohdalla. Suunniteltu uusi 110 kV:n linja halkoisi reitin idempänä.

Jos A-alueen toiminnoille annettaisiin luvat, metsäinen viher-virkistyskäytävä pitäisi siirtää lännemmäs, mikä ei ole mahdollista. Espoo joutuisi pakkolunastamaan talli Fagerängin laidunalueista reittiä varten riittävän leveän alueen ja istuttamaan sinne puuston. Omistaja ei halua luopua maistaan ja lunastamiseen menisi vähintään vuosia ja puuston kasvu riittävän korkeaksi isoille/aroille eläimille sopiviksi veisi yli 30 vuotta. Maakunnallisesti tärkeä eläinten yhdysreitti katkeaisi vuosikymmeniksi.

Ekologisten yhteyden hyvä toimivuus edellyttää yhteyden säilymistä riittävän leveänä ja katkottomana. Käytännössä A-alueen toiminnot katkeaisisivat yhteyden siinä merkityksessä, mihin se on tarkoitettu (nisäkkäiden liikkuminen, ekologisten verkostojen ydinalueiden välisten yhteyksien säilyminen). Eikä toinenkaan merkittävä käyttötarkoitus eli virkistysreittinä toimiminen onnistu louhos- ja murskausalueen vieritse eikä lännempääkään Fagerängin aidattujen laidunten yli tai pihan halki.

A-alueen toiminnot vaikeuttaisivat 4. vaihemaakuntakaavan tavoitteiden toteutumista laajalla alueella yli kuntarajojen. Toiminta myös heikentäisi luonnon ydinaluetta pirstomalla sen erillisiin osiin. Ko. viheryhteys on myös liito-oravan kulkuyhteys.

Maakuntakaavan ratkaisun periaatetta ja tavoitetta ei saa vaarantaa. Esimerkiksi yleiskaavaratkaisun tulee olla hyväksyttävä maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) edellyttämällä tavalla. MRL edellyttää, että viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämää kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Lupaviranomaisen ei tule tehdä päätöstä, joka sallii alueen muuttamisen siten, että maakuntakaavassa varattu maakunnallinen viheryhteys pirstaloituu (MRL 15 §).

Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa toiminta-alueen ja Ämmässuon jätteenkäsittelyalueen länsipuolelle on osoitettu virkistysalue yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Yksityiskohtaisemmassa

suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen, alueen saavutettavuus, riittävä palvelu- ja varustetaso sekä ympäristöarvot ja osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella. Virkistysalueiden suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueiden ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta. Alueen saavutettavuus ja reittien jatkuvuus eivät säily Espoosta asutuksen suunnasta, jos A-alueen toiminnot toteutuvat.

Lisäksi toiminnasta A-alueella aiheutuisi (samoin kuin B-alueella, joka ei lupia saanut) ympäristön yleisen viihtyisyyden ja virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä nyt virkistyskäytössä olevilla A-aluetta sivuavilla reitistöillä ja metsäalueella, joita ulkoiluun/marjastukseen/sienestykseen käyttävät Halujärven kylän asukkaat ja ratsastukseen Fagerängin tallin ja muiden lähistön tallien ratsastajat. Talli Fagerängin alueella asuville, työskenteleville ja siellä ratsastaville tai muuten vieraileville aiheutuisi naapuruussuhdelaissa kiellettyä melun ja pölyn tuomaa kohtuutonta rasitusta Äkkinäinen melu tuo riskin ratsastajan loukkaantumisesta tilanteessa, jossa hevonen pelästyy melua. Vaikka Esbogärdin A- ja C-alueilla kovameluisimmat rikotus ja räjäyttäminen rajoitettaisiin lupaehdoilla kahteen päivään viikossa, kuuluu tallille kovaäänistä melua myös muista Ämmässuon-Kulmakorven toiminnoista. Yhteisvaikutuksena melu rajoittaa kohtuuttomasti tallin toimintaa. Yeisessä virkistyskäytössä oleva tallin alue ei enää soveltuisi virkistyskäyttöön. Ympäristölupia ei näin ollen olisi tullut myöntää myöskään A- tai C-alueelle.

Espoossa on vireillä Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava. Jos A-alueen toiminnoille annetaan haetut luvat, ohjaa lupapäätös valmisteilla olevaa yleiskaavaa 4. vaihemaakuntakaavan vastaiseen suuntaan. Siksi lupia ei tule myöntää. Kaavaluonnoksella tai siitä annetuilla lausunnoilla ei ympäristölainsäädännön perusteella ole merkitystä lupaharkinnassa. Seuraavassa vaiheessa luonnoksesta muokataan kaavaehdotus, joka asetetaan nähtäville. Sillä on merkitystä, että voimassa olevat maakuntakaava ohjaa uuden yleiskaavan valmistelua. Maakuntakaavassa A-osa-alue on osittain merkittäviä kiviainesvarantoja osoittavan merkinnän kohdalla, mutta se on myös merkittävän maakunnallisen virkistys- ja viherkäytävän päällä. Voimassa olevan maakuntakaavan kiviainesvarantoja osoittava aluemerkintää koskeva suunnittelumääräys kuuluu näin:

” Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota **kiviainesten ottoedellytysten säilymiseen**. Kiviainesten ottoa suunniteltaessa ja toteutettaessa on kiinnitettävä huomiota **maakuntakaavassa tai muussa oikeusvaikutteisessa suunnitelmassa osoitettuun alueen varsinaiseen käyttötarkoitukseen**.”

Kiviainesvarantomerkintä maakuntakaavassa ei siis osoita varsinaiseksi käyttötarkoitukseksi kiviainesten ottoa, vaan varsinainen käyttötarkoitus A-alueen eteläpuoliskon osalta on oikeusvaikutteisen yleiskaavan maa- ja metsätalouskäyttö. Oikeusvaikutteisen 4. vaihemaakuntakaavan merkinnän ja määräyksen mukaan maa- ja metsätalouteen osoitetun aluevarauksen yli osoitettu yhdistetty maakunnallinen virkistysreitti ja ekologinen käytävä tulee säilyttää.

On huomattava, että alueen käyttö virkistys- ja viherkäytävänä A-alueella ei mitenkään estä kiviainesten ottoa toteutumasta myöhemmin. Mutta kiviainesten otto, murskaus ja maankaatopaikkatoiminta hakemuksen ja lupaehtojen mukaisesti estää alueella virkistys- ja viherkäytävätoiminnot heti ja kokonaan. Lähes 100 tai edes 50 vuoden päästä ”maa- ja metsätalouskäyttöön palautettava” jyrkkärinteinen maankaatopaikka ei palauta aleelta siirtyviä eläinpopulaatioita, joita nykyisen metsäisen yhteyden säilyttäminen suojelee.

Liikenne

Toiminnasta aiheutuva liikennemäärän kasvu ja liikenteen haitat heijastuvat laajalle alueelle. Yksi

liikenneongelmista on liikenneyhteyden järjestäminen hankealueelle/lta. Ainoa mahdollinen käytettävissä oleva linjaus kulkee Ämmässuon jätteenkäsittelyalueen ja Kalliosuon maankaatopaikan välistä. Espoon kaupungin tekninen keskus totesi (2.6.2014), että ajoyhteyttä ei voi toteuttaa suunniteltuun paikkaan, koska alueella ei ole tilaa kaksisuuntaiselle tielle, mitä hanke tarvitsisi. HSY ei sallinut yhteyttä Ämmässuon jätteenkäsittelyalueen läpi. Lopulta vuonna 2016 Espoon kaupunkitekniikka suostui siihen, että Esbogård rakentaisi tarvitsemansa tien Kalliosuoon maankaatopaikan sivuitse, mutta ”Tien rakentaminen ja käyttö eivät saa haitata Kalliosuon täyttömäen stabiliteettia ja rakenteita”.

Nyt samaan väliin ollaan suunnittelemassa myös Carunan uutta 110 kV:n voimalinjaa, jonka leveys on 46 metriä. On kyseenalaista, miten Ämmässuon jätteenkäsittelyalueen ja Kalliosuon erittäin jyrkän maankaatopaikan seinämän välinen, vain yksisuuntaiselle tielle riittävä väli muuttuisi riittävän leveäksi kaksisuuntaiselle rekkaliikennetielle ja sen viereen tulevalle voimalinjalle. Miten koverretaan maankaatopaikan seinämään ajokaista tai voimalinjan pylväille stabiilit perustukset haittaamatta maankaatopaikan stabiliteettia? Ympäristölupaa ei voida myöntää, jos hankealueelle ei ole osoitettavissa tai toteutettavissa toimivaa ja turvallista tieyhteyttä.

Liikenteen yhteisvaikutuksia muiden tämän hankkeen ja muiden hankkeiden vaikutusten kanssa ei ole riittävästi arvioitu YVA- vaiheessa eikä nyt lupavaiheessa. Lisäksi ovat YVA- vaiheen jälkeen muutetut suunnitelmat muuttaneet tilannetta merkittävästi. Ympäristölupahakemuksissa on eri toiminnoille esitetty liikenteen maksimi- ja keskimääräiset vuotuiset ajoneuvokäynnit, mutta esimerkiksi maanläjitykselle ei ole esitetty vuosittaista maksimimäärää. Laskettaessa yhteen louheen kuljetuksen, louheen vastaanoton ja maantäytön liikennemäärät saadaan keskimääräisessä tilanteessa lähes 390 ajoneuvokäyntiä/vrk joka tarkoittaa lähes 780 liikennöintiä/vrk louhokselle johtavilla teillä mm Nupurintiellä. Tästä luvusta puuttuu lisäksi muu huoltoajo ja esimerkiksi murskausprosessin pölyntorjunnassa käytettävä veden kuljetuksen aiheuttama liikenne. Maksimitilanteessa on liikennemäärä vähintään 780 ajoneuvokäyntiä/vrk, mikä tarkoittaa 1560 ajoa tiellä (luku perustuu louheen vastaanoton osalta keskimääräiseen arvoon).

Esbogårdin hankealueen kaikki liikenne purkautuisi Kulmakorventielle, jonne ohjautuu myös Kulmakorven alueen toimintojen (mm. Kulmakorpi I rakennettavan teollisuusalueen ja Kulmakorven-Lankasuon jne louhinta-, murskaus- ja läjitystoimintojen, moottoriurheiluradan, lumenkaatopaikan ym) yhä kasvava liikenne. Varsinkin raskaan liikenteen määrän lisääntyy tämän ja muiden jo käynnistyneiden ja suunnitteilla olevien hankkeiden myötä. Kaikkien tiedossa olevien uusien hankkeiden yhteinen vaikutus liikennemäärien kasvuun Kulmakorventiellä ja muualla lähitieverkossa tulee olla selvillä ympäristöluvasta ja sen ehdoista päätettäessä, sillä varsinkin raskaan liikenteen määrien liiallinen kasvu liikennemäärien suhteessa kapealla tiestöllä muodostaa turvallisuusriskin sekä aiheuttaa kohtuutonta rasitusta tiestöä käyttävälle kevyelle liikenteelle. Tarvittaessa liikennemäärää tulee vähentää hankkeen toimintoja rajoittamalla.

Ilmanlaatu

Hakemuksen mukaan: ”Nykyisin alueen ja sen ympäristön ilmanlaatuun vaikuttavia tekijöitä ovat Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toiminnot sekä louhinta ja maan-vastaanottotoiminta Kulmakorven, Takapellon, Jersinmäen sekä Kalliosuon ja sen jatkeen alueilla. Tulevaisuudessa alueen ilmanlaatuun vaikuttanee myös moottoriurheilukeskus. Jätteenkäsittelykeskuksen toiminta aiheuttaa pölyä ja hajua. Louhinta ja maanvastaanottotoiminta aiheuttavat pölyä sekä liikenteen ja työkoneiden pakokaasupäästöjä. Pölyntarkkailuvelvoite on näistä toiminnoista ainoastaan Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksella.”

Hankkeen aiheuttaman liikenteen eikä muiden lähellä olevien ja sinne suunniteltujen toimintojen

liikenteen päästöjä ole laskettu mukaan ilmastopäästöihin (hiukkaset, typen oksidit, rikkidioksidi, hiilidioksidi). Hankealueen läheisyydessä ilmastopäästöjen määrä kasvaa merkittävästi lähivuosina ja vuosikymmeninä jo luvitettujen ja lupavaiheessa olevien toimintojen lisääntyessä. Päästöjä aiheuttavat mm.Kulmakorpi I:n louhinta ja murskaus, muun Kulmakorven alueen louhinta, murskaus, ylijäämämaiden läjitys ja lumenkaatopaikkatoiminta, Ämmässuolla tapahtuva Blominmäen louheen murskaus, Lankasuon louhinta ja murskaus, Lankasuolle suunnitellun moottoriurheiluradan toiminta sekä Ämmässuolle tuleva Fortumin lämpövoimala.

Lisäksi melkein kaikki edellä mainitut toiminnot tuottavat runsaasti raskasta liikennettä, jonka ilmastopäästöt ovat merkittävä haitta hankealueen ympäristössä. Lupapäätöksessä tulee otta huomioon lähialueen toimintojen liikenteen päästöjen lisäsi kaiken lähialueella tapahtuvan louhinnan, murskauksen ja maanläjityksen sekä suunnitellun voimalan yhteispäästöt.

Melu

Hakemuksen mukaan: ”Kun huomioidaan myös Ämmässuon toiminnoista ja Takapellon louhinnasta aiheutuva melu sekä liikenteen melu, ylittyvät meluraja-arvot (45 dB) etelän puoleisella loma-asutuksella ja kaavan mukaisella virkistysalueella erityisesti louhittaessa osa-alueella B.” 45 dB ylittyy noilla alueilla myös ilman B-alueen louhintaa.

Valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, ns. MURAUS-asetus) mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB.

Kallioalueen räjäytyksestä ja rikotuksesta syntyvä melu on impulssimaista. Melun impulssimaisuuden korjaamiseksi lisätään melumallinnuksilla saataviin desibeliarvoihin impulssimaisen melun osalta 5 dB. Näin huomioidaan se, että impulssimainen melu on häiritsevämpää. Korjaus tehdään, jos melu on impulssimaista tarkastelupisteessä. Impulssimaisuuden vaikutus ulottuu yleensä noin 300–500 metrin etäisyydelle, mutta se voi ulottua kauemmaksikin. (Suomen ympäristökeskuksen kiviaineshankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevan julkaisun 27/2012)

Hankkeesta tehtyyn melumallinnukseen (YVA) liittyy myös Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnon mukaan paljon epävarmuustekijöitä (mm. melurajojen saavuttaminen edellyttää yhtä aikaa käytettävien laitteiden käyttörajoituksia ja massiivisia meluvalleja), mutta hakija on vastineessaan ilmoittanut, ettei näe tarvetta melumallinnuksen päivittämiselle.

MURAUS-asetuksen mukaan louhinta- ja murskaustoimintaa ei saa sijoittaa alle 400 metrin päähän melulle tai pölylle erityisen alttiista kohteista, kuten sairaalasta, päiväkodista, hoito- tai oppilaitoksesta. MURAUS-asetuksen perustelumuistion (3.9.2010) mukaan muita häiriölle alttiita kohteita ovat mm. poikastuotantoalueet. Yhdymme aluehallintoviraston esittelijän näkemykseen, jonka mukaan hevostila on luonteensa vuoksi tulkittava erityisen herkäksi kohteeksi (ratsastuskoulu ja terapiaratsastus sekä hevosten kasvatus), jonka varsomis-, laidun- ja tarha- sekä ratsastusalueisiin tulee louhos- ja murskausalueelta olla vähintään 400 metriä eli MURAUS-asetuksen etäisyysvaatimus osa-alueen A osalta ei täyty.

MURAUS-asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Päätöksen (993/1992) mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla,

leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Fagerängin hevostallin alue on taajaman ulkopuolinen virkistysalue, sillä tallialuetta käyttää kesäkauden 8 kk:n aikana viikottain 120 vierailijaa virkistykseen ja harrastustoimintaan. Muina aikoina noin puolet tästä määrästä. Lisäksi tulevat satunnaisesti vierailevat päiväkotiryhmät ja lapsiperheet.

Jos melumallinnuksen impulssimaisuuskorjaus olisi tehty täysimääräisesti ja olisi otettu huomioon meluvallin madaltaminen melumallinnuksessa oletetusta sekä meluvalin puuttuminen Fagerängin suuntaan melu Fagerängin tilan A-hankealueen lähimmillä laidunalueilla saattaa ylittää 65 dB, jolle hevoset eivät saa jatkuvasti altistua (valtioneuvoston asetus hevosten suojelusta 588/2010). MURAUS-asetuksen mukaiset etäisyysvaatimukset ovat vähimmäisetäisyyksiä. Ympäristöministeriön Maa-ainesten ottaminen ja jälkihoito -oppaan (Ympäristöopas numero 85) mukaan ottamisalueen ympärille tarvittava suoja-alue on asuttuun rakennukseen nähden kalliokiven ottamisalueella vähintään 300–600 metriä. Lupaviranomaisen on tapauskohtaisesti harkittava hakemuksen mukaisen toiminnan sijainti, laajuus ja laatu suhteessa ympäröivään maakäyttöön ja sijaintipaikan ympäristöolosuhteisiin.

Hakemukseen liitetyn melumallinnuksen mukaan louhittaessa osa-alueella A toiminnasta aiheutuva ekvivalenttimelutaso Fagerängin lähimmillä laidunalueilla (n. 190 metrin päässä) olisi noin 50–60 dB ja tilan asuinrakennusten kohdalla (vajaa 400 m) noin 50–55 dB. Yhteismelutasoa alueen muiden toimijoiden (Ämmässuo, Takapelto, Kulmakorpi) kanssa ei ole tarkasteltu osa-alueella A osalta YVA:n vaihtoehdon 3 (VE3) melumallinnuksessa, joka vastaa hakijan mukaan hakemuksen mukaista tilannetta.

Hankkeen todellisia meluvaikutuksia voidaan arvioida Espoon kaupungin teettämän tuoreen melumallinnuksen avulla (4.9.2018). Mallinnus on tehty A-alueen koillis- pohjoispuolella A-alueessa kiinni olevan Lankasuon maa-aineshankealueen lupahakemukseen. Espoon suunnittelee louhivansa ja murskaavansa alueella yhteensä 9,8 milj. m3 ktr kalliota ja murskaavansa lisäksi vuosittain keskimäärin 500 000 tonnia muualta tuotavaa louhetta. Alueelle läjitettäisiin samanaikaisesti muiden toimintojen kanssa ylijäämämaita niin, että lopullinen täyttökorkeus olisi +110.

Mallinnuksessa on kaikki Ämmässuo-Kulmakorpi- Takapelto -alueen toiminnot ml. liikenne ja Lankasuo, mutta ei Esbogårdin hanketta. Tilanteessa, jossa ei ole mitään Esbogårdin hankkeen melua ja osa-alueen A kalliot ovat melusuojana Fagerängiin päin ja alueen B kalliot Halujärveen päin Fagerängin kahden asuinrakennuksen pihoilla ja Halujärven pohjoisosassa melutaso on 50-55 dB ja Halujärven itärannan seitsemällä lomakiinteistöllä 45-50 dB. Tämän perusteella voidaan arvioida, että kun muiden toimintojen melu pääsee Esbogårdin A-alueen kallioiden louhinnan jälkeen esteettömämmin näille häiriytyville alueille ja samaan aikaan yhteismelu lisääntyy Esbogårdin hankkeen melulla, nousevat yllä mainitut melutasot häiriintyvillä alueilla tuosta selvästi ja ylittävät ohjearvot. Lankasuon hankkeen melumallinnus liitteenä.

Hakija on kieltäytynyt tekemästä hyväksyttävää normien mukaista melumallinnusta viranomaisten kehotuksista huolimatta. Hakemukseen liitetyn melumallinnuksen mukaan louhittaessa ja murskattaessa osa-alueella B virkistysalueen päiväohjearvo 45 dB ylittyy Halujärven itä-puolella sijaitsevalla kaavan mukaisella virkistysalueella, kuten myös silloin kun otetaan huomioon alueen muut melulähteet. Lisäksi melumallinnuksessa mukana olleita suojavalleja on madallettu YVA:n melumallinnoksen oletuksena olleista 9-14 metristä lupahakemuksen 7 metriin. Lähinnä Halujärveä sijaitsevalla osalla meluvalli kohoaisi kuitenkin suurelta osin vain pari metriä louhittavan kalliopinnan alkutasoa korkeammalle. Näin ollen valli olisi yli 10 metriä matalampi kuin melumallinnuksessa käytetty.

Meluvallia ei tehtäisi lainkaan A-alueen länsireunalle. Meluvallin sijaan A-alue rajoittuu Fagerängin suuntaan avoimeen 46 m leveään 110 kV:n voimalinjaan. Melu pääsee siis suoraan A-alueelta alavaa solaa pitkin viidelle asuinkiinteistölle ja Fageräng-hevostallille. Louhittava alueen ylätaso on + 60 metriä ja Fagerängin asuin-rakennus +33 metriä meren pinnan yläpuolella, joten 7 metriä korkea meluvalli ei riittäisi estämään louhinnan melua kantautumasta asunnon piha-piiriin ennen kuin louhinta olisi huomattavan syvällä.

C-louhosalueen eteläreunan kapean meluvallin korkeutta ei edes ilmoiteta eikä alueen länsireunalle tehtäisi lainkaan suojakaistaa. Myös Ämmässuon jätekeskuksen toiminnot ja siellä työskentelevät on suojeltava melulta. Ympäröivää jätekeskuksen aluetta korkeammalla olevalla C-alueen osalla suojaus lienee erittäin vaikeasti toteutettavissa. Mikäli melutasoa ei saada C-alueella suojausta ja työmenetelmiä koskevilla tiukoilla ehdoilla riittävän matalaksi, ei alueelle tule työsuojelullisista syistä antaa louhintalupaa.

Meluhaitta jo pelkästään Esbogårdin hankkeesta olisi käytännössä pysyvää, sillä louhinta ja murskaus A-alueella kestää yli 50 vuotta; B-alue luvattiin louhia nopeutetussa tahdissa 10 vuodessa ja A-alueella on yli 5-kertainen määrä louhittavaa B-alueeseen verrattuna. A-alueella louhintaa seuraisi ehkä yhtä pitkäaikainen maanläjitys.

Kaikesta tästä huolimatta hakija ja lupaviranomainen väittävät, ettei hankkeesta aiheudu sellaista meluhaittaa, mikä estäisi luvan myöntämisen. Mielestämme edellä lueteltujen asioiden johdosta A- ja C -alueille ei olisi tullut myöntää ympäristölupaa, sillä eri toimintojen yhteismelu tulisi sallituilla toiminnoilla esitetystä suojakeinoista huolimatta ylittämään ohjearvot Halujärvellä ja sen läheisillä kiinteistöillä sekä talli Fagerängin alueella. Melutasot pysyisivät lähialueilla tapahtuvaa virkistystä, lomanviettoa ja ekologisen käytävän toimintaa häiritsevällä tasolla vuosikymmeniä. Jotta peruuttamattomia muutoksia ei tapahdu ennen kuin huomataan, ettei melun raja-arvoihin päästä, on lupamääräyksin kiellettävä hankealueella kaikki toimet, kuten puuston tai muun kasvillisuuden tai maa-ainesten poistaminen ennen lainvoimaista lupaa, jonka tulee perustua säädösten ja ohjeiden mukaiseen melumallinnukseen.

Kallion louhinta osa-alueelta A aiheuttaisi selvän muutoksen erityisesti talli Fagerängin kiinteistöjen ja niiden lähistössä sijaitsevien kolmen muun kiinteistön melumaisemassa, sillä hakemuksen mukainen alue toimii nyt suojana Ämmässuon-Kulmakorven-Takapellon toimintojen häiriöille. Toiminnan aloittaminen alueella lisäisi melua Fagerängin suuntaan siten, että asetuksen 800/2010 mukaiset raja-arvot (45 dB LAeq) ylittyisivät ainakin Fagerängin asuinkiinteistöjen piha-alueilla ja kaikilla koillispään laitumilla, jotka kaikki kuuluvat tallin tarjoamaan virkistyskäyttöalueeseen sekä A-alueen vieritse kulkevalla maakunnallisella viher- ja virkistysreitillä alueella. Lähialueen nykyisistä toiminnoista ei aiheudu meluraja-arvojen ylityksiä ko. alueella.

Melun, tärinän ja pölyn yhteisvaikutukset ihmisten elinoloihin

Louheen murskaus, työkoneet, kuljetusliikenne ja maanläjitys tuottaat hienojakoista ölyä, joka voi levitä satoja metrejä. Talviaikaan pölyntorjuntaan ei yleensä voi käyttää kastelua. A-osa-alueen lounaispuolella noin 150 metrin päässä sijaitsevat Fagerängin hevoslaitumet. Toiminta-alueen ja hevoslaitumien välissä on noin 40 metriä leveä puuton voimajohtolinja. Kun suojapuusto puuttuu tältä kohdalta, pöly leviää hevoslaitumille, ratsastusreiteille ja Fagerängin pihapiiriin. Lisäksi se leviää osa-alueen etelä-lounaispuolella olevalle viheryhteyden alueelle, jossa on 60 metrin päässä osa-alue A:sta on mm. liito-oravan elinympäristö.

Hakemuksen mukaisesta pitkäaikaisesta louhinta- ja murskaustoiminnasta liikennevaikutuksineen aiheutuu näin ollen hevostilan toiminnalle, hevosille ja ratsastajille sekä liito-oravan

elinympäristöön melusta, pölystä ja tärinästä johtuvaa ympäristön pilaantumista ja ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin kohdan 2) mukaisia seurauksia sekä naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta. Yhteysviranomainen on edellyttänyt, että jatkosuunnittelussa arvioidaan tarkemmin Kulmakorven, Ämmässuon alueen ja Högbergetin hankkeiden melun, tärinän ja pölyn sekä liikenteen yhteisvaikutuksia ihmisten elinoloihin. Tällaista arviota ei ole tehty.

Kun otetaan Esbogårdin hankkeen lisäksi huomioon Ämmässuo-Kulmakorpi-suuralueen monet yhtäaikaiset melua, pölyä, tärinää ja liikennettä tuottavat jo käynnissä tai lähiaikoina käynnistymässä olevat hankkeet on selvää, että koko Halujärven ja Fagerängin tienoilla työskentelevät, asukkaat, loma-asukkaat ja virkistäytyjät tulevat kärsimään kohtuuttomasti yllä mainituista yhteisvaikutuksista. B-alueen pois jääminen ei olennaisesti vähennä yhteisvaikutuksia.

Fagerängin alueella työskentelee ja virkistäytyy päivittäin kymmeniä ihmisiä. He altistuisivat ulkoalueen melulle, joka on 50-55 dB ilman, että Esbogårdin hankkeen A- ja C-alueiden melua olisi laskettu lainkaan mukaan. Jos A-alueen nyt Fagerängin ja Lankasuon välissä olevat kalliot louhitaan pois, pääsee Lankasuon louhos-, murskaus- ja maankaatopaikan ja niiden pohjoispuolen melu suoraan Fagerängille päin. Jos B-alueen kallion murskataan, pääsee Lankasuon ja sen pohjoispuolen melu suoraan Halujärvelle päin.

Myös Ämmässuolla sijaitsevissa ja sinne tulevissa toiminnoissa työskentelee paljon ihmisiä, joiden työolosuhteita haittaavat osaltaan myös Högbergetin räjäytysten, rikotuksen ja murskauksen sekä liikenteen melu ja pöly. C-osa-alue olisi Ämmässuon toimintojen keskellä. Alueella työskenteleville tulevien terveysvaikutusten lisäksi aiheutuisi haittaa yhdyskuntajätehuollon toiminnalle, sillä pölylle herkät biokaasulaitoksen laitteistot ovat aivan C-alueen vieressä. Jätetäyttöjen pohja- ym rakenteiden rikkoutumisvaara räjäytysten tärinästä aiheuttaa suuren pilaantumisriskin pohjavesien pilaantumisesta laajalla alueella. Högbergetin liikenne kulkisi aivan Ämmässuon alueen kyljessä, sen itäreunaa pitkin. Ämmässuolla yhdyskuntajätetoiminnoista vastaava HSY vastusti lupahakemuksesta antamassaan lausunnossa Esbogårdin hanketta. HSY:n mielestä haettuja lupia ei tule myöntää.

Pinta- ja pohjavedet

Hankkeen lukuisat haitallisia vaikutuksia ja riskejä pohja- ja pintavesille on tuotu esiin AVI:n kielteisissä vesilupapäätöksissä A- ja B-alueille. Kielteiset päätökset tulee ehdottomasti pitää voimassa. Ympäristölupapäätökseen on sovellettava määräyksiä, jotka koskevat pinta- ja pohjavesiä ja joiden perusteella A-alueelle ei olisi tullut antaa ympäristölupaa.

Hakemuksessa tai vastineessa ei ole tarkasti arvioitu osa-alueen A louhoksen pohjalta pumpattavien vesien määrää; hakemuksen ESA-VI/4141/2016 liitteen 12 mukaan ”vesiä muodostuu alle 250 m3/d”. Hakemuksessa on mainittu, että syvälouhos kerää ympäristön vesiä, myös Ämmässuon suunnalta. Hakemuksessa (tai viereisen Lankasuon hankkeen hakemuksessa) ei esitetä yhteisvesimääriä, jotka ympäröivistä louhinta-, murskaus- ja läjityshankkeista johdetaan pääasiassa Ämmässuonpuroon. Luonnontilainen Ämmässuonpuro virtaa Fagerängin hevostilan laitumien läpi ja hevoset juovat purosta.

A-osa-alueen valumavedet sisältävät hakemuksen mukaan erityisesti kiintoainesta ja räjähdeaineista peräisin olevaa typpeä sekä mahdollisia haitta-aineita (maankaatopaikka, onnettomuudet). Hakemuksen mukainen biopuhdistin ei riitä puhdistamaan vesiä ainakaan kylminä vuodenaikoina. Kuormitusta tulee toiminnan kaikissa vaiheissa alkaen puiden kaadosta ja pintamaiden poistosta, louhintaan ja murskaukseen (myös ylijäämäkiviainekset) ja maankaatopaikkatoimintaan. Hakemuksen mukaan vaikutus jo ennestään kuormittuneeseen Ämmässuonpuroon on kohtalainen.

Yhteisvaikutusta ei ole tarkasteltu mm. Lankasuon hankkeen ja moottoriradan toiminnan kanssa.

YVA:ssa esitetty arvio Ämmässuonpuron virtaamasta on virheellinen. Se perustuu kahden kuukauden välein tehtyihin virtaamamittauksiin. Puron virtaamat vaihtelevat paljon nopeammin. Rankkasateella tai lumen sulaessa virtaama voi nousta parissa päivässä minimistä maksimiin. Tällaisen pienen valuma-alueen virtaamien ääriarvoja ja keskiarvoja ei voi määritellä noin harvalla havainnoinnilla.

SYKE:n Vemala-mallinnuksen mukaan maksimivirtaamat ovat 20 kertaa suuremmat ja puroon kulkeutuvan kiintoaineen määrä merkittävästi suurempi, kuin YVA:ssa on esitetty. Ennen lupapäätöstä tulee edellyttää Ämmässuonpuroon päätyvän kuormituksen määrittämistä realistisemmilla menetelmillä.

YVA:ssa oletetaan pääosan kiintoaineesta ja fosforista jäävän Loojärveen. Vemala-mallin mukaan 90 % kiintoaineesta jatkaa Loojärvestä alaspäin. YVA:ssa ei ole lainkaan otettu huomioon rankkasade- tai lumitulvien aiheuttamia virtaamapiikkejä. Hulevesiallas on mitoitettu kerran kahdessa vuodessa toistuvalle 30 minuutin rankkasateelle. Määritelmällisesti tätä suurempia rankkasateita on joka vuosi 50 %:n todennäköisyydellä. Sulamistulvia ei ole käsitelty lainkaan. Tulva-aikaan hankealueelta huuhtoutuvat kiintoaine-, fosfori- sekä typpikulkeumat ovat selvästi YVA:ssa arvioituja suurempia.

Ämmässuonpuro on potentiaalisesti meritaimenen lisääntymisalue. Tällä hetkellä Loojärventien alittava rumpuputki muodostaa totaalisen nousuesteen taimenelle, mutta tämä on varsin pienellä muutoksella korjattavissa. Ämmässuonpuroa täytyy käsitellä hankkeessa potentiaalisena taimenpurona.

Loojärveen on ekologisesti huonossa tilassa. Sen laskujoessa, Mankinjoessa elää erittäin uhanalaisen meritaimenen lisäksi mm. vaellussiika. Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesien-hoitosuunnitelman mukaan Loojärven hyvä ekologinen tila tulee saavuttaa vuoteen 2027 mennessä. Mankinjoen ylä- ja alaosien ekologinen ja kemiallinen tila on hyvä eikä tilaa saa vaarantaa. Vesienhoitosuunnitelman mukaan tehokkain tapa tavoitteiden saavuttamiseen on ulkoisen kuormituksen vähentäminen. Esbogårdin louhinta-, murskaus- ja maankaatopaikkatoiminta ja siitä aiheutuva lisäkuormitus vesistöön vaarantaa vesienhoitosuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamisen ja on siten lain vesienhoidon järjestämisestä vastainen. Lisäksi alueelta pois johdettavat vedet aiheuttavat riskin puroveden (jota hevoset juovat) pilaantumisesta sekä riskin Fagerängin tilan talousvesikaivon pilaantumiselle. Talousvesikaivo on noin kolmen metrin päässä purosta.

Pohjaveden virtaussuunta on hakemuksen mukaiselta alueelta lounaaseen eli Fagerängin tilan suuntaan. Syvälouhinta kuitenkin muuttaa virtauksia, sillä syvä louhos kerää ympäristöstään vesiä, todennäköisesti myös Ämmässuon jätteenkäsittelyalueelta. YVA-selostuksen mukaan vaikutukset pohjaveden pinnakorkeuteen suuntautuvat heikkousvyöhykkeiden mukaisesti. Koska kallioperän suurimmat heikkousvyöhykkeet sijaitsevat ottoalueesta lounaaseen (Fagerängin tilan halki puron suuntaisesti), voi pohjavedenpinnan taso louhittaessa tasolle +15 m laskea Fagerängin tilan alueella noin 6 metriä (YVA:n pohjavesimallinnuksen mukaan).

Hankkeen YVA:ssa esitellään Fagerängin ja A-alueen välissä oleva metsälain tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö, runsasravinteinen tuore ja kostea puronvarsilehto. Runsasravinteinen, kostea puronvarsilehto on määritety vaarantuneeksi ja tuore puronvarsilehto puolestaan äärimmäisen uhanalaiseksi luontotyypiksi sekä valtakunnallisesti että Etelä-Suomessa. Elinympäristönä puronvarsilehto on herkkä vesitasapainon muutoksille. YVA:n mukaan puron virtaus tulee todennäköisesti muuttumaan hankkeen toteutuessa. Puron vesi kertyy osin louhosalueelta. YVA:n

pohjavesimallinnus osoittaa, että puronvarsilehdon kohdalla pohjaveden pinta alenee louhinnan myötä pahimmillaan jopa 15 metriä. Pohjaveden pinnan merkittävä aleneminen purolehdon kohdalla ja puron virtaaman väheneminen voivat tuhota puronvarsilehdon kokonaan.

Toinen alueellinen heikkousvyöhyke kulkee koillisesta osa-alueen A eteläosaan. Syvälouhinta voi aiheuttaa muutoksia rikkonaisuus- ja heikkousvyöhykkeisiin sekä kalliopohjaveden virtauksiin ja vedenjohtavuuksiin heikkousvyöhykkeissä. Fagerängin alueella noin 380–400 metrin päässä louhoksesta on kaksi kaivoa, joista puron läheisyydessä olevaa rengaskaivoa käyttävät kaksi kotitaloutta sekä hevoset ja muut kotieläimet. Louhinta aiheuttaa riskin näiden kaivojen käyttäjien vedensaannille. Syvälouhinta voi aiheuttaa pinnan alenemista myös Halujärven länsipuolen yksityiskaivoissa. Kuten pohjavesimallinnuksessa todetaan, mallinnukseen liittyy epävarmuustekijöitä, kuten mallin solukoosta (100 m x 100 m) johtuva yleistys.

Kaikkien Kulmakorpi-Ämmässuo-Högberget -alueen toimintojen yhteisvaikutuksia pinta- ja pohjavesiin ei ole tarkasteltu Esbogårdin ympäristölupahakemuksessa. Alue on valtava, toimintoja on runsaasti, ja jo pelkästään alueen vuosittaisten louhintojen ja maanläjityksen yhteisvaikutus alapuolisiin vesistöihin ja kaivoihin on suuri. Lisäksi tulevat mm. moottoriradan, Ämmässuon ongelmajäte- ja muiden jätetäyttöjen ja kierrätyslaitosten sekä uuden lämpövoimalaitoksen aiheuttamat päästöt ja riskit. Alueella ei ole vesijohtoverkostoa.

Alueen pinta- ja pohjavesiolosuhteet, kallioperän heikkousvyöhykkeet ja ympäröivä maankäyttö huomioiden toiminnasta aiheutuu sekä pinta- että pohjavesien pilaantumisen vaaraa sekä vaaraa yksityiskaivojen vedenantoisuudelle.

Ympäristönsuojelulaki, vesilaki ja niiden noudattamiseen liittyvä varovaisuusperiaate edellyttää, että samoihin vesialueisiin ja kaivoihin samanaikaisesti ja pitkäaikaisesti kohdistuvat haitalliset yhteisvaikutukset ja riskit otetaan huomioon kunkin hankkeen lupia ratkaistaessa. Ennen Esbogårdin lupien ratkaisemista on selvitettävä hankkeen ja sen lähitienoon kaikkien toimintojen yhteisvaikutukset myös pinta- ja pohjavesiin.

Kulmakorven alueelle suunniteltujen louhintojen pohjavesivaikutuksia on arvioitu mm. Kulmakorven YVA-selostuksen yhteydessä pohjavesimallinnuksella. Lankasuon alueella alimmaksi louhintatasoksi määriteltiin mallissa oli +20. Suunniteltu louhinta laskee pohjaveden pinnantasoja heti louhinta-alueen vieressä syvimpien rintausten lähellä 20-30 m. Vettä johtavien ruhjeiden kohdilla pohjavettä alentava vaikutus ulottuu pisimmälle.

Lankasuon alueen länsiosan ruhjeella eli Högbergetin A-alueen pohjoispuolella tullaan louhimaan. Vesimenekkikoetutkimusten perusteella kallioperä todettiin ruhjeen kohdalla tiiviiksi. Lisäksi hankealueen lounaispuolella kallioperän vedenjohtavuus todettiin 2014 tutkimuksissa alhaiseksi ja kallioperä tulkittiin tiiviiksi. Lankasuon louhinnoista ei katsottu olevan suurta haittaa lähimpien häiriintyvissä kohteissa (Fageräng ja Halujärvi), koska louhitavan ruhjealueen ja näiden alueiden alueiden välillä sijaitsee osin myös ehjiä kalliolohkoalueita.

Nuo Lankasuon ympäristölupahakemuksessa tarkoitetut ruhjeen ja lähimpien häiriintyvien kohteiden (eli talli Fagerängin ja Halujärven) välillä olevat osin ehjät kallioalueet ovat Esbogårdin A-alueena ja B-alueena louhittavaksi tarkoitetut kalliot. Jos ne louhitaan, poistuvat viimeisetkin näitä häiriintyviä kohteita Lankasuon-Kulmakorven-Jersinmäen jne louhimo-, murskaus- ja läjitystoimintojen vesi- ja meluvaikutuksilta suojaavat kallioalueet.

Edellä esitetyn perusteella on mahdotonta uskoa Esbogårdin lupahakemuksen väitettä, jonka mukaan hankkeen pohjaveteen aiheuttamat haitallisten aineiden pitoisuudet laimenevat veden sekoittuessa ympäristön pohjaveteen. Ympäristön pohjaveteen kertyvät muiden louhosten ym

toimintojen haitta-aineet.

Luontoarvot ja liito-orava

Osa-alueen A ja Fagerängin tilan välisellä alueella (ekologisen yhteyden alueella) on hakemuksen mukaan kasviston, liito-oravan ja linnuston osalta luontoarvoiltaan arvokas alue. Ympäristölupapäätöksen esittelijä toi eriävässä mielipiteessään hyvin esiin sen, kuinka A-alueen ympäristöluvan mukainen toiminta muuttaa luonnontilaisen puron virtaamia ja vedenlaatua, vaarantaa viereisen puronvarsilehdon, tuo riskin vieraslajien leviämisestä ja haittaa 60 metrin päässä olevaa liito-oravan elinpiiriä. Elinpiirin olemassaolo on todettu Högbergetin YVAn lisäksi vuosina 2016 ja -17 Carunan 110 kV:n linjaa varten tehdyissä luontoselvityksissä.

A- alue kaventaa viheryhteyttä, jota liito-orava käyttää liikkuessaan pirstaloituneessa elinympäristössään. Liito-oravien esiintyminen edellyttää, että alueella on pitkäkasvuista puustoa riittävän leveällä vyöhykkeellä esiintymis- ja kulkualueiden ympärillä. Liito-oravien kulkuyhteydet rinnastetaan lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin silloin, kun niiden häviäminen heikentää myös lajin lisääntymismahdollisuuksia eristämällä esiintymien yksilöt toisistaan. Toiminnasta osa-alueella A aiheutuu melusta, pölystä ja tärinästä sekä elinympäristön muutoksesta johtuvaa luonnonsuojelulain 39 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista rauhoitetun eliölajin tahallista häirintää sen elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla. Asiassa on myös huomioitava varovaisuusperiaate.

Toiminnan sijoittaminen alueelle A (ja B) myös heikentäisi luonnon ydinaluetta pirstomalla sen erillisiin osiin. Näin ollen toiminnan sijoittaminen osa-alueelle A vaikeuttaisi alueen käyttämistä maakuntakaavan viheryhteysalueeksi ja siitä aiheutuisi haittaa luonnolle ja sen toiminnoille (YSL 5 § ja 12 §).

Ympäristölupien myöntäminen osa-alueille A ja C

AVIn mukaan louhinnasta ja murskaamisesta osa-alueilla A ja C ei voida katsoa aiheutuvan NaapL17 §:n mukaista haittaa, koska melu- ja pölyhaitat eivät ole kohtuuttomia ja pysyviä. Yli 50 vuotta kestävä louhinta ja murskaus on useimpien ihmisten mielestä kyllä pysyvä. Joka arkipäiväivä murskausta olisi lupamääräysten mukaan klo 7-21, poraamista klo 7-18, kuormausta ja kuljetusliikennettä (satoja rekkojen ja kuorma-autojen käyntikertoja/vrk) klo 7-22, maanläjitystä klo 7-20 ja kahtena päivänä kovaäänisempää toimintaa: räjäytyksiä ja rikotusta.

Ympäristölupahakemuksesta ilmenee, että murskaustoimintaa on tarkoitus harjoittaa 200 päivänä vuodessa. B-alueen louheen murskauksen pois jäänti pienentää murskattavaa määrää vain 10 %:lla. Lupa sallii tuoda muualta murskattavaksi hakemuksen mukaisesti enintään 500 000 tonnia louhetta vuosittain. Keskimäärin murskaamista olisi 3 500 tuntia vuodessa ja 17,5 tuntia/vrk (Lupapäätöksen mukaan saisi murskata klo 7–21, ma–pe). Murskaamisen kokonaismäärä 3 500 tuntia/vuosi ei ole sovitettavissa esitettyyn aikaväliin 7–21 (14 tuntia/vrk)/200 pvää/vuosi. Esitetty keskimääräinen murskausaika on siis enemmän kuin aikarajat antavat myöten. Miten toimitaan silloin kuin murskausta on yli keskimääräisen määrän?

Keskimääräistä tilannetta kuvaavista luvuista ilmenee, että murskaaminen tulee olemaan tauotonta 17,5 tuntia päivässä, tarvittaessa käytetään kahta murskauslaitosta. Samanaikaisesti tapahtuu poraamista ja kuormaamista kumpaistakin 7,5 tuntia päivässä. Räjäytykset ja rikotus rajattiin ympäristöluvassa kahteen päivään viikossa (klo 8-18). Kun louhintaa, paikalla syntyvän ja muualta tuotavan louheen murskausta on tarkoitus tehdä samanaikaisesti nousee päivittäisten ajoneuvokäyntien määrä maksimitilanteessa lähes 390 ajoneuvoon/päivä. Lisäksi tulee

huoltoliikenteen melu-, pöly- ja muut päästöt.

Kaikki tämä pelkästään Esbogårdin A- ja C-alueilla, mutta Fagerängiin ja Halujärvelle kantautuu lisäksi Ämmässuolta, Lankasuolta ja muualta Kulmakorven alueelta louhinta-, murskaus- ja läjitystoimintojen sekä liikenteen melu. Eri toimijat tuskin koordinoivat tai edes pystyisivät koordinoimaan toimintojensä päällekkäisyyttä keskenään niin, että yhteismelutaso olisi mahdollisimman vähäinen. Ja jos esimerkiksi räjäytykset keskitettäisiin kaikilla Ämmässuon lähitienoon louhinta-alueilla samoille päiville,syntyisi vielä suurempi riski Ämmässuon pohjarakenteiden rikkoutumiselle yhtäaikaisten räjäytysten aiheuttaman suuren tärähdyksen voimasta.

AVIn mukaan hevosten laiduntamis- ja varsomisaluetta ei voida pitää erityisen häiriintyvänä kohteena. Hevosten suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (588/2010) mukaan hevonen ei saa olla jatkuvasti alttiina melulle, joka ylittää 65 desibeliä (dB(A)). Melutaso ei ehkä ylity Fagerängin hevosten laidunalueilla. Mutta kun talli Fagerängin alueella hevoset eivät vain seiso yksin laitumilla, vaan niillä ratsastetaan. Ratsastajina on mm. pieniä lapsia ja kehitysvammaisia ja tallilla on ratsastuksenopetusta ja terapiaratsastusta. Toimintaa on myös arkisin. Melu muodostaa sekä tallin asiakkaille että henkilökunnalle turvallisuus- ja terveysriskin.

Hevonen on arka saaliseläin, jolle yllättävä ja kova ääni laukaisee pakoreaktion. Mahdollisella ratsastajalla on silloin suuri vaara pudota, mikä voi johtaa vakavaankin loukkaantumiseen. Myös jatkuva tasainen melu saattaa tehdä hevosista vaikeammin käsiteltäviä, sillä melu peittää alleen vaaraa edustavat äänet, joita hevonen pyrkii tarkkailemaan. (The Impact of Noice on Horces, The British Horce Society) A-alueen ja muiden lähistön toimintojen tuottama äkillinen ja myös tasainen korkea melutaso muodostavat näin terveysriskin hevosten kanssa Fagerängin tilalla toimiville ja A-alueen vieritse kulkevalla ulkoilureitillä ratsastaville.

Toiminnasta aiheutuu vuosikymmeniksi Fagerängin tallin toiminnalle, siellä asuville, työskenteleville, tallin asiakkaille ja muuten siellä vieraileville naapurussuhdelain 17 §:n mukaista edellä kuvatun mukaista pysyvää kohtuutonta rasitusta.

Kallion louhinta ja louheen murskaus sekä maankaatopaikkatoiminta eivät täytä ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaisia edellytyksiä luvan myöntämiselle edes asetetut lupaehdot huomioon ottaen. Toiminnasta aiheutuu ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa eikä pilaantumista voida ehkäistä asetetuilla ehdoilla.

Voimassa olevan oikeusvaikutteinen yleiskaava mahdollistaa louhinta- ja murskaus- sekä maankaatopaikkatoiminnan vain osa-alueen A pohjoisosassa. Ämmässuon asemakaava kyllä sallii louhinnan ja murskauksen osa-alueella C, mutta alue on osoitettu yhdyskuntajätehuollolle ja HSY ilmoitti halustaan käyttää lakisääteistä mahdollisuuttaan lunastaa alue, jos maanomistaja Esbogård aikoisi tulla sitä louhimaan. Lisäksi HSY:n mukaan hankkeen millekään osa-alueelle ei tule myöntää haettuja lupia mm siksi, että toiminnot aiheuttavat mm. melu- ja pölyhaittaa HSY:n toiminnoille Ämmässuolla ja räjäytykset aiheuttavat riskin myös Ämmässuon toiminnoille.

A-alueen toimintaa ei ole mahdollista järjestää siten, että se ei aiheuta terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Toiminnasta yhdessä alueen muiden toimintojen kanssa aiheutuva melu ylittää loma-asutuksille, virkistysalueille ja muuten häiriintyville alueille määritellyt raja-arvot.

Maa-ainesten ottamisesta varsinkin A-alueella saattaa aiheutua lähialueen yksityistalouksien veden saannin vaikeutumista ja veden laadun heikkenemistä. Alle pohjaveden pinnan menevä laaja ja pitkäkestoinen räjäytys- ja louhinta Ämmässuon jätetäyttöalueiden (ml.ongelmajätetäytöt) lähellä

muodostavat suuren riskin erilaisten kaatopaikoilta peräisin olevien kemikaalien ja muiden haitallisten yhdisteiden pääsyyn hankealueen alapuolisiin pinta- ja pohjavesiin. Kaatopaikan pohjarakenteisiin tulevala pienelläkin halkeamalla voi olla katastrofaaliset seuraukset herkille vesieliöille niin Mankinjoessa (uhanalaiset meritaimen ja vaellussiika, mahdollinen vuollejokisimpukka) kuin Espoonlahdessa (suojeltu meriuposkuoriainen).

Pinta- ja pohjavesien tarkkailu saattaa paljastaa päästöt vasta pitkän ajan päästä niiden alettua. Vuotokohdan selvittäminen voi olla erittäin vaikeaa tai mahdotonta ja ainakin kallista, samoin vuotokohdan korjaaminen. Tässä asiassa luotettavin riskinarvioija lienee Ämmässuon toimintoja vuosikymmeniä ylläpitänyt ja niistä vastaava HSY, jonka mukaan riskienkään vuoksi Esbogårdin hankkeelleei tule myöntää lupia.

Toiminta vaarantaa päätöksen mukaisesti toimittaessakin Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2016–2021 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen eli mm. sen, että Loojärven ekologinen tila paranee hyväksi vuoteen 2027 mennessä. Toiminnan vaikutukset haittaavat kumuloituessaan yhdessä muiden toimintojen vaikutusten kanssa mm. uhanalaisten kalojen lisääntymistä Mankinjoessa. Lisäksi vaikutukset haittaavat koko hankkeen alapuolisen vesistön käyttöä kalastukseen sekä virkistykseen.

Osa-aluetta A koskevat ympäristölupahakemukset olisi tullut hylätä luvan myöntämisen edellytysten puuttuessa. Hakemuksen mukaisen toiminnan luonne ja kesto osa-alueella A ja niistä aiheutuva ympäristön pilaantuminen ja pilaantumisen vaara eivät sovellu alueelle, kun otetaan huomioon vaikutusten merkittävyys ja pilaantumisen todennäköisyys, toiminnan vaikutusalueen lähimmät häiriölle alttiit kohteet, alueen luonnonolosuhteet, alueen nykyinen elinkeinotoiminta sekä näitä ohjaava kaavoitus. Toiminnan sijoittaminen osa-alueelle A heikentää merkittävästi elinympäristön viihtyisyyttä ja terveellisyyttä.

Fagerängin hevostilan asuinrakennukset sijaitsevat alle 400 metrin päässä hakemuksen mukaisesta osa-alueesta A. Tila on noin 40 hevosellaan, varsantuotantonsa ja muun toimintansa ansiosta Suomessa merkittävä islanninhevostalli. Se sai Suomen islanninhevosyhdistykseltä vuoden 2012 islannin hevosten kasvattaja -tittelin. Tallilla järjestetään ratsastuskoulutoimintaa sekä terapiaratsastusta erityislapsille ja -aikuisille. Lisäksi alueella on kotieläimiä, joita lapset ja päiväkotiryhmät käyvät katsomassa. Islanninhevoset ovat ulkona tarhoissa ja laitumilla ympäri vuoden eikä tilalla ole hevosille tallipaikkoja. Louhinta-aluetta lähimmät laidun- ja tarha-alueet ovat alle 200 metrin päässä. Nämä tilan koillisosan laidunalueet ovat myös alueita, jonne metsän reunaan hevoset vetäytyvät varsomaan.

Hankkeen ympäristölupapäätöksen esittelijä jätti eriävän mielipiteen aluehallintoviraston myönteisestä ympäristölupapäätöksestä hankkeen A-alueelle. Esittelijä perusteli luvan kieltämistä mm. kahdella korkeimman hallinto-oikeuden tapauksella. Käymättä tässä yksityiskohtaisesti läpi tapauksia, voidaan todeta, että meluhäiriön kohteena olevan alueen luonne (maaseutumainen, rauhallinen alue, jolle leimaa antavaa oli loma-asutus) voidaan huomioida arvioitaessa melun häiritsevyyttä (KHO 2018:73) Jäärataa ei oltu tuossa tapauksessa eikä louhinta/murskaus/läjitystoimintaa ole tässä tapauksessa osoitettu voimassa olevassa yleiskaavassa. Alueen luonne (Halujärven ympäristössä loma-asutuksen leimaama ja Fagerängin ympäristössä maaseutumainen rauhallinen kotieläin- ja ratsastustila) huomioiden toiminnasta aiheutuva melu on häiritsevää ja aiheuttaisi kohtuutonta rasitusta kiinteistöjen omistajille ja käyttäjille.

Olemme samaa mieltä aluehallintoviraston lupapäätöksen esittelijän kanssa syistä, miksi A-alueelle ei tule myöntää ympäristölupaa: ”Kun otetaan huomioon toiminnan luonne, kesto, ajankohta, vaikutusten merkittävyys ja pilaantumisen todennäköisyys, vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle sekä merkitys elinympäristön terveellisyyden ja viihtyisyyden kannalta, ei louhos ja

maankaatopaikka pitkäaikaisine ja ympärivuotisine meluvaikutuksineen sovellu Högbergetille Fagerängin tilan naapuriin. Louhoksen perustaminen aiheuttaa hevostallin monimuotoisen toiminnan loppumisen Fagerängin tilalla. Tallia metsäisen alueen kupeeseen perustettaessa ei ole osattu varautua louhos- ja maankaatopaikkatoiminnan perustamiseen (poikkeaa alueen maaseutumaisesta ja rauhallisesta luonteesta, M-alue)”.

Espoossa, 21.1.2019

Alla olevien kolmen yhdistyksen puolesta

Erja Heino
Halujärvenrinne 2, 02780 Espoo
sp. annikki.heino@gmail.com
p. 0400-837377

Kauklahti-seura
c/o pj Susanna Rahkonen
sp. susannarahkonen@gmail.com
sp. info@gmail.com

Espoonkartanon omakotiyhdistys ry
Timo Leppä
puheenjohtaja
sp. timo.leppa@outlook.com
Pekka Rasi
taloudenhoitaja
sp. prasi@mmm.com

Espoon ympäristöyhdistys ry
Virpi Sahi
puheenjohtaja
Anni Simola
taloudenhoitaja
virpi.sahi@sll.fi
annisimol@gmail.com
p. 050-3082457
p. 040-5122338

Lisäksi valitukseen osallistuvat oheisilla listoilla olevat henkilöt.

Esbogård hankealue suhteessa voimassa oleviin asema-, yleis- ja maakuntakaavoihin

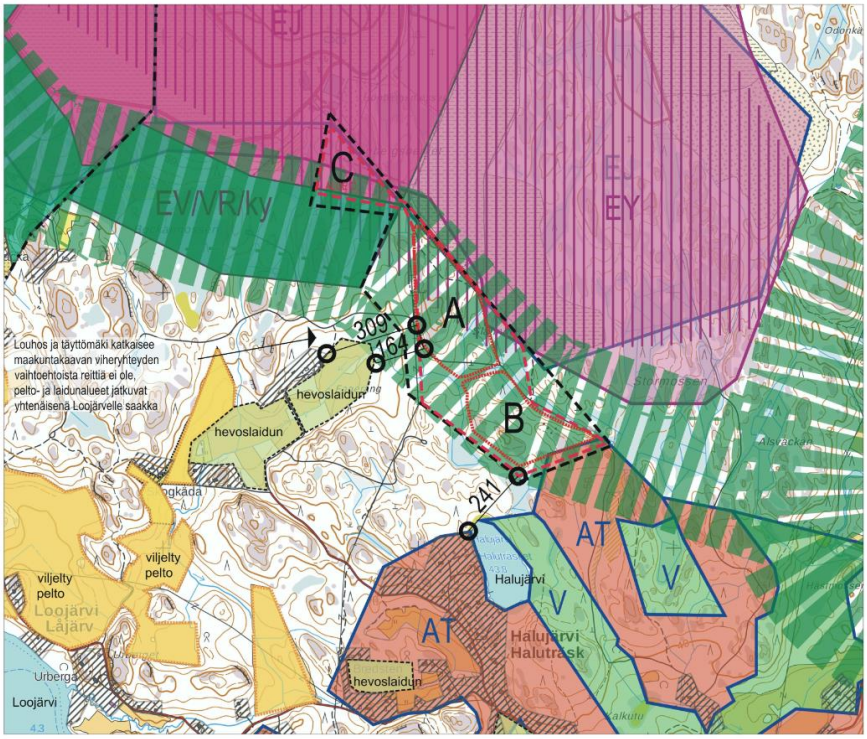

Pohjakartta MML peruskartta 2017. Kartalle on merkitty Esbogårdin hankealue, voimassa olevan maakuntakaavan yhdistelmäkartan, sekä voimassa olevien asemakaavojen mukaisia aluerajauksia ja yhteysmerkintöjä.

Maakuntakaava

- viheryhteystarve (sisältää virkistysyhteyden) (merkitty 500m leveänä = suositeltu minileveys)
- virkistysalue
- EY/EJ1 Jätteenkäsittelyalue, erityisalue
- Alue jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvarantoja

Asemakaava

- Jätteenkäsittelyalue (EJ/VR), Yhdyskuntatekn.huoltoa palveleva alue, ET-2)
- Suojaviheralue (EV/VR/ky)

Kirkkonummen yleiskaava 2020

- Kaatopaikka-, ampumarata- ja yhdysk.tekn huollon alue (EK, ET, EA)
- Suojaviheralue

Espoon eteläosien yleiskaava

- Kaatopaikka-, ja yhdysk.tekn huollon alue , moottorirata-alue (EK, ET, EM)
- Asuinalue (A, AT)
- Virkistysalue (V)

Nykyinen asutus, laidun- ja peltoalueet

- Asutus/ pihapiiri
- Aidattu laidunalue
- Pelto

Esbogårdin ympäristö- ja vesilupahakemukset

- Hankealue
- Ottoalueen raja
- Maantäyttöalueen raja

17.1.2019